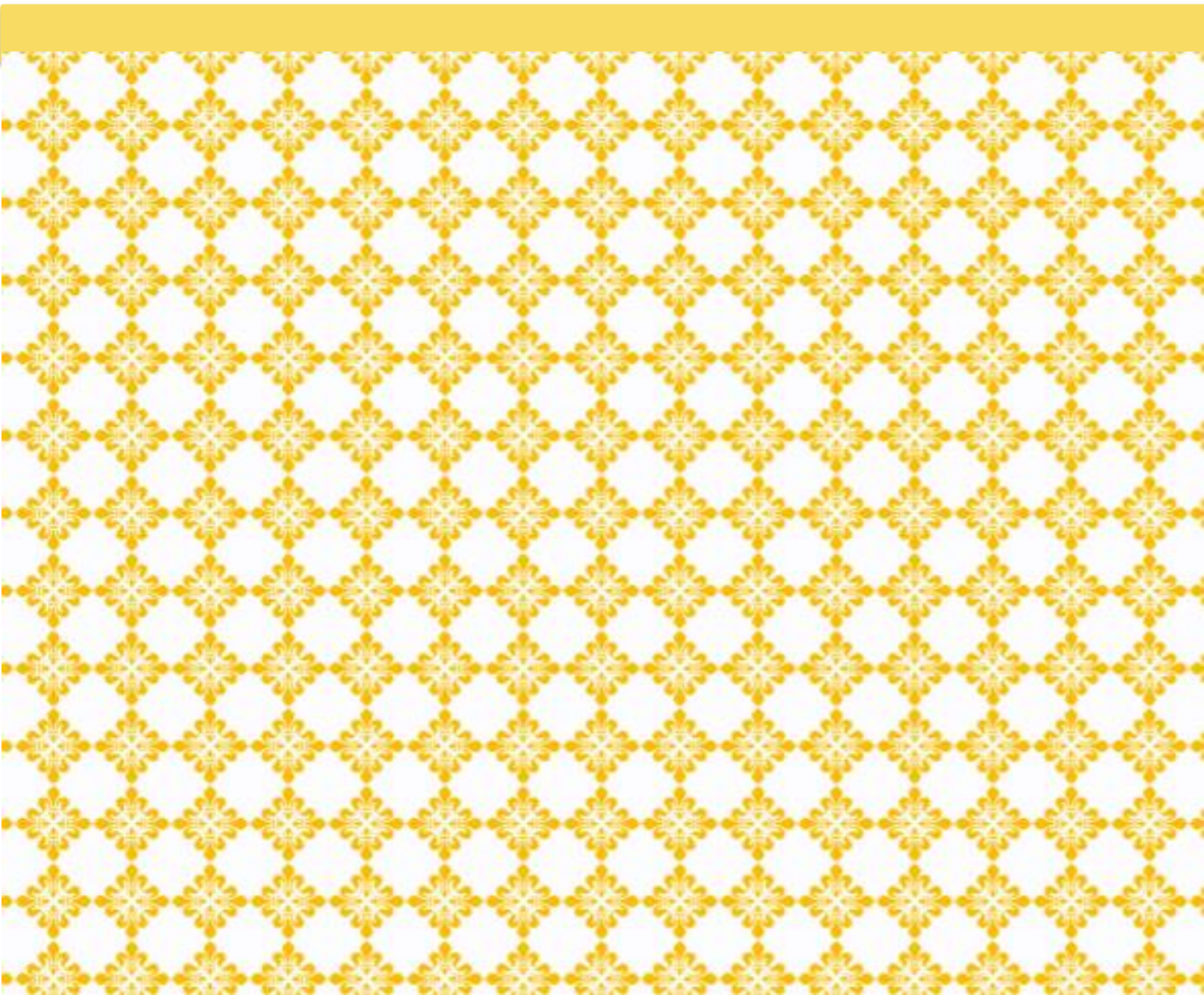

Delårsrapport augusti 2024

Valnämnden

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och ansvar.....	3
2	Väsentliga händelser.....	3
3	Uppföljning av mål.....	3
3.1	Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål.....	3
3.2	Utvecklingsmål för grunduppdraget	4
4	Uppföljning ekonomi	4
4.1	Ekonomisk analys	5
4.2	Åtgärder för budget i balans.....	5
5	Förväntad utveckling.....	5
6	Internkontroll.....	6

1 Uppdrag och ansvar

Valnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen ska följa enligt vallagen (2005:837), folkomröstningslagen (1979:369) och lag (1994:692) om kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar vidare för de uppgifter som enligt annan lagstiftning, föreskrifter eller reglemente åligger valnämnd.

Valnämnden har nu till sitt förfogande ett valkansli som är uppbyggt av en valsamordnare och en nämndsekreterare. Varefter ett val närmar sig utökas valkansliet av bland annat kommunikation, juridikkompetens, kontorsstöd, administrativa assistenter, IT-kompetens, säkerhetskompetens, med flera.

2 Väsentliga händelser

Under 2024 har valnämnden genomfört ett Europaparlamentsval med förtidsröstning mellan den 22 maj och 9 juni och valdag den 9 juni 2024.

Under våren köptes gallervagnar in för att underlätta förvaring och transport av valmaterial. Ett nytt system för att administrera röstmottagare, Kaskelot, infördes under våren. Till det behövdes även en digital identifiering köpas in för att röstmottagarna skulle kunna logga in sig i systemet på ett säkert sätt.

3 Uppföljning av mål

3.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- Samhörighet
- Självständighet
- Stolthet

3.1.1 Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Genom kommunens kanaler ska transparent information ges om de processer som är viktiga för att skapa förtroende och delaktighet. För valnämnden innebär detta ytterst att kommunens medlemmar har förtroende för hur allmänna val planeras och genomförs och att förutsättningar för fria och hemliga val är uppfyllda.

Till delåret har nämnden bidragit genom att:

Genomförandet av valet har som helhet kunnat genomföras på ett säkert sätt. Inga större brister har uppstått i vallokaler, röstmottagandet eller räkningen av rösterna. Av internkontrollpunkterna har 12 kontrollpunkter genomförts utan avvikelser, 2 med mindre avvikelser och 1 med stor avvikelse.

3.1.2 Samhörighet

För nämnden innebär det:

Valnämnden ska möjliggöra demokratiskt inflytande i hela geografiska Enköping. Det är viktigt med tydlig information och kommunikation till väljare om valet i många olika kanaler och på olika språk.

3.1.3 Självständighet

För nämnden innebär det:

Så långt det går ska det vara möjligt att kunna lägga sin röst själv. Valnämnden ska tillse att alla som röstar, oavsett funktionshinder, har tillgång till vallokalerna.

3.1.4 Stolthet

För nämnden innebär det:

Valnämnden vill bidra till en gemenskap i valdeltagandet där medborgarna kan vara med och påverka det som händer i Enköping, i staden och på landet.

3.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget

3.2.1 Valdeltagandet i Europavalet 2024 ska öka

Det är en viktig demokratisk grundförutsättning delta i valet till EU-parlamentet då de beslut som fattas där påverkar svenska medborgare. Därför är det ett viktigt mål att öka valdeltagande i Europavalet 2024.

Målet har inte nåtts då valdeltagandet i Enköping blev 48,93 % vilket är en minskning från föregående val med 2,36 procentenheter.

3.2.2 Valdeltagandet vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 ska öka

Att rösta i riksdag, region- och kommunvalet är ett bra och viktigt sätt att värna och utöva sin demokratiska rättighet. I senaste valet deltog 81% av kommunens medborgare, vilket är ungefär som snittet i riket, där andelen valdeltagare var 80%. Samtidigt är valdeltagandet 2022 det lägsta sedan 2006 i Enköping varför målet för mandatperioden är att öka valdeltagandet vid nästa val 2026.

4 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Valnämndens utfall för perioden januari-augusti är -1,1 miljoner kronor, och motsvarar budget för samma period.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter						
Bidrag (intäkter)						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-0,4	-0,3	-2,0	-2,4	-2,4	0,0
Bidrag (kostnader)						
Köp av verksamhet						
Lokalhyror						
Övriga driftskostnader			0,9	0,8	0,8	0,0
Kapitaltjänstkostnader						
Summa kostnader	-0,4	-0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0
Summa totalt (mnkr)	-0,4	-0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Valnämnden	-0,4	-0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0
Totalt (mnkr)						

4.1 Ekonomisk analys

Valnämnden har fått ökade intäkter med 0,1 miljoner kronor då statsbidraget var högre än beräknat, men har enligt beräkning ökade driftskostnader som gör att intäkten inte når upp till ett överskott på 0,1 miljoner kronor. Prognosen är enligt budget.

4.2 Åtgärder för budget i balans

5 Förväntad utveckling

Det kvarstår under hösten 2024 att sammanställa erfarenheter från årets val som kan ligga till grund för förbättringar till kommande val. Under 2025 är det inget val i Sverige varför valnämndens verksamhet kommer att minska avsevärt i omfattning jämfört med 2024. Under hösten 2025 kan dock viss upptrappning ske med tidiga förberedelser och beslut i vissa frågor.

6 Internkontroll

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<p>■ Rekrytering av röstmottagare</p> <p><i>Om bemanning inte är tillräcklig vid val riskeras lagkrav för antalet röstmottagare inte efterlevs och ytterst försvåras genomförande av val. Det finns även en risk att tjänstepersoner behöver vara röstmottagare vilket är mer kostnadsineffektivt för kommunen samt inverkar negativt på övriga verksamheter.</i></p>	<p>Antalet röstmottagare och ersättare motsvarar behovet.</p>	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelser</p>	<p>Bemanningen var tillräcklig under hela valperioden, det uppstod inte någon brist.</p>
<p>■ Bristande kunskap hos röstmottagare</p> <p><i>Om inte röstmottagare utbildas kan de inte förordas av Valnämnden. Utbildning är obligatorisk för röstmottagare enligt Valmyndighetens föreskrifter. Bristande kunskap hos röstmottagare kan medföra brister i hantering av valseدلar, rösträkning, stöd för väljare eller andra arbetsmoment som röstmottagare ansvarar för.</i></p>	<p>Samtliga röstmottagare har genomgått den obligatoriska utbildningen från Valmyndigheten</p>	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelser</p>	<p>Samtliga röstmottagare genomgick utbildningen.</p>
<p>■ Otillräcklig bemanning i valkansliet</p>	<p>Det finns tillräcklig grundbemanning i kansliet</p>	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelser</p>	<p>Bemanningen i valkansliet har varit god under såväl förtidsröstning som under valdagen.</p>
<p>■ Misstag i samband med packning av valmaterial till lokalerna</p>	<p>Allt material finns till varje lokal</p>	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelser</p>	<p>Det uppstod inga brister i valmaterialet.</p>
<p>■ Molntjänst för valadministration används och kan bli utsatt för en cyberattacker</p> <p><i>Vid ett cyberangrepp som innebär störningar eller nertid i tjänsten kan information försvinna eller bli onåbar.</i></p>	<p>Tillgång till information</p>	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelser</p>	<p>Molntjänsten fungerade utan externa angrepp.</p>
<p>■ Bristande tillgänglighet i vallokaler och röstmottagningsställen</p> <p><i>Om det finns brister i tillgänglighet efterlevs inte vallagens krav på det. Det medför försvårade omständigheter som</i></p>	<p>Kontroll av lokalernas tillgänglighet.</p>	<p>■ Kontroll genomförd med mindre avvikelser</p>	<p>Generellt har lokalerna fungerat väl men lokalen i Biblioteket har uppfattats som trång för de med rullstol eller liknande.</p>

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<i>inverkar negativt på den lokala demokratin samt enskilda individers delaktighet i val.</i>			
<p>Nycklar/passerkort saknas</p>	Nycklar/passerkort till alla lokaler	<p>■ Kontroll genomförd med mindre avvikelse</p>	Det har förekommit några tillfällen där det varit krångel med passerkort och nycklar men generellt har det fungerat väl. Det har inte uppstått några hinder för röstmottagandet.
<p>Bristande valsekretess vid valsedelställ</p> <p><i>Om valsekretess inte upprätthålls vid valsedelställ efterlevs inte vallagen och det påverkar även väljarens integritet och rätt till fria och hemliga val.</i></p>	Kontroll av att valhemligheten kan säkerställas i lokalerna.	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Generellt har det fungerat bra.
<p>Påverkan på röstlängd</p> <p><i>Röstlängderna förvaras i bostaden hos ordföranden för resp. valdistrikt innan valdagen</i></p>	Säkerhet runt röstlängder	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Röstlängden förvarades säkert i försluten påse.
<p>Bristande tillgång till valsedlar i vallokaler</p> <p><i>Om valsedlar inte finns tillgängliga i röstnings- och vallokaler kan det medföra ett minskat förtroende för valresultatet samt att partier inte behandlas likvärdigt.</i></p>	Alla partiets valsedlar finns i valsedelstället under förtidsröstning och valdag.	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Det har inte förekommit rapporter om brister i valsedelställ.
<p>Felaktig hantering av valkassar</p> <p><i>Vid felaktig hantering av valkassar vid valnattsmottagning kan rättssäkerhet vid val påverkas, samt att det kan leda till onödig komplettering vid leverans till Länsstyrelsen.</i></p>	Kassarna kontrolleras enligt anvisningarna i handledningen för Valnämndens mottagning	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Valkassarna hanterades korrekt på valnatten.
<p>Brister vid hantering och leverans av valkassar under valnatten från distrikten till Linbanegatan och efterföljande två transporter till Länsstyrelsen</p> <p><i>Ytterst kan bristande hantering medföra att valkassar försvinner eller utsätts för påverkan, vilket kan medföra att val behöver göras om med stora kostnader för kommunen och minskat förtroende för valresultat och valets genomförande.</i></p>	Kontroll av att kassaskåp finns samt att transportörerna känner till säkerhetsrutinerna.	<p>■ Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Valkassarna förvarades i kassaskåp under valnatten och transporten gick väl.
<p>Felaktig protokollföring vid uppsamlingsräkning</p> <p><i>Felaktig protokollföring vid</i></p>	Kontroll att samtliga deltagande rösträknare gått	<p>■ Kontroll genomförd med stor avvikelse</p>	Ett valdistrikt hade lagt 6 st valsedlar i fel omslag vilket inte uppmärksammades i uppsamlingsräkningen. Felet

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<p><i>uppsamlingsräkning</i></p> <p><i>Vid felaktig protokollföring kan förtroendet för valresultat minska. Det kan även ytterst påverka rättssäkerheten för valets genomförande.</i></p>	utbildning.		upptäcktes av Länsstyrelsen som konstaterade vad som hänt och avskrev frågan.
<p> Felaktig information till väljare</p>	Den externa informationen till väljare är korrekt	<p> Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Det har inte förekommit felaktig information.
	Felaktig information på röstkort	<p> Kontroll genomförd utan avvikelse</p>	Det har inte förekommit fel på röstkort.